

Pesticide Action Network, PAN

Projekt PFAS 1

Syfte: Att öka kunskapen om PFAS i potatisodling. Fältförsök med kontrollerad utlakning.

Mål: Att uppnå syftet till nytta för eventuella handlingsplaner mot PFAS-pesticider.

Period: 2025, 2026 och 2027.

Finansiär(er): Jordbruksverket 2025. SLF 2026 och 2027.

Medel tkr: 1000 / år.

Medverkande HS: LarsW, Cristian N.

Medverkande externt: HelenaA SLU, TorbjörnS&PatrickvH Eurofins.

Kommunikation: Omfattande.

Projekt PFAS 1

Utlakningsförsök med tre försöksled i potatissorten Jacky

- Försöksled 01: Obehandlat med avseende på bladmögel & brunröta
- Försöksled 02: 11 (T1-T11) behandlingstillfällen utan PFAS.
- Försöksled 03: 11 (T1-T11) behandlingstillfällen med max PFAS.

Projekt PFAS 1

Provtagningsschema i projekt PFAS 2025			
I lysimeterförsökets 12 försöksrutor och i mätstationen.			
I närliggande vattendrag/bäck upp- och nerströms= Närl v.			
T1 är första behandlingen med fungicider.			
I brunn/tank vatten till sprutan.			
Vattenprover i mätstationen beror av och anpassas efter tillrinningen.			
Varje vattenprov tas i två flaskor.			
<u>Tidpunkt år</u>	<u>Plats</u>	<u>Typ</u>	<u>Antal</u>
Före T1	Rutvis	Jord	12
Före T1	Rutvis	Vatten	12
Före T1	Närl v	Vatten	2
Våren	Försöksutsäde	Knöl	1
Före varje beh 1-11	Närl v	Vatten	2
Före varje beh 1-11	Vatten till sprutan	Vatten	1
juni 25	Rutvis	Blast	12
juli 25	Rutvis	Blast	12
aug 25	Rutvis	Blast	12
sep 25	Rutvis	Knöl	12
sep 25	Rutvis	Jord	12
sep 25	Rutvis	Vatten	12
sep 25	Närl v	Vatten	1
okt 25	Rutvis	Jord	12
okt 25	Rutvis	Vatten	12
okt 25	Närl v	Vatten	1
nov 25	Rutvis	Jord	12
nov 25	Rutvis	Vatten	12
nov 25	Närl v	Vatten	1
dec 25	Rutvis	Jord	12
dec 25	Rutvis	Vatten	12
dec 25	Närl v	Vatten	1
jan 26	Rutvis	Jord	12
jan 26	Rutvis	Vatten	12
jan 26	Närl v	Vatten	1
feb 26	Rutvis	Jord	12
feb 26	Rutvis	Vatten	12
feb 26	Närl v	Vatten	1

Projekt PFAS 2

Syfte: Att öka kunskapen om PFAS i potatisodling. Jämförelser potatisodlare och inte potatisodlare.

Mål: Att uppnå syftet och göra potatisodlare medvetna om eventuella risker med PFAS-pesticider.

Period: 2025, 2026 och 2027.

Finansiär(er): Jordbruksverket.

Medel tkr: ~600 / år.

Medverkande HS: LarsW.

Medverkande externt: TorbjörnS&PatrickvH Eurofins, lantbrukare och provtagare.

Kommunikation: Omfattande.

Vad innebär avveckling av PFAS-pesticider för potatisodlingen?

- Mindre antal verksamma substanser.
- Mindre TFA i dricksvattnet / miljön?
- Förebyggande åtgärder blir viktigare. (Växtföljd ...).
- Verksamma fungicidprogram svårare att göra.
 - Mindre antal kombinationsmöjligheter.
 - Fungicidresistens.
 - Resthalter i knölar.
- Nya bekämpningsmedelsstrategier (preparat, dos, intervall ...).
- Större fokus på utsädeskvalitet, resistenta sorter och biomedel.
- Ökad satsning på tillämpad forskning.
- Odlingens lokalisering och utbredning?

Plantekongressen i Danmark januari 2026

- 16. Planteproduktion uden PFAS – hvad er konsekvenserne af færre aktivstoffer?
- 23. PFAS pesticider – hvad er op og ned?
- 31. Kartoffelbranchen i modvind – hvad gør vi nu?
- 45. Ny tilgang til at bekæmpe sygdomme i landbrugsafgrøderne.
- 52. Nye løsninger til landbruget fra CropLifeDK medlemmer.
- 59. Nye tilgange til skadedyrsbekæmpelse i en fremtid uden pesticider.
- 66. Er der håb for planteproduktionen efter PFAS-forbuddet?
- 74. Pesticidudvaskning fra landbrugsmarker – hvad viser de nyeste resultater?